EŻAMIJIET ANNWALI TAL-*JUNIOR LYCEUM* 2008

Taqsima ta' l-Assessjar Edukattiv – Diviżjoni ta' l-Edukazzjoni

IT-TIELET KLASSI STORJA (ĠENERALI) ĦIN: Siegħa u nofs

Isem: ______________________________ Klassi: __________________

1. Din il-bolla speċjali nħarġet fl-1998 biex tfakkar il-Belt Valletta bħala Belt Ewropea tal-Kultura. (10 marki)

1.1 Liema ġrajja importanti li seħħet fl-1565 wasslet għall-bini ta' din il-belt?

____ *(1)*

1.2 F'liema sena bdiet tinbena l-Belt Valletta, u għal min issemmiet?

______________________________ ______________________________ *(1, 1)*

1.3 Il-Belt Valletta kienet meqjusa bħala Belt Fortizza. Agħti provi mill-istampa li kienet hekk.

____ *(2)*

1.4 Agħti l-ismijiet ta' żewġ periti li kellhom rabta kbira mal-bini tal-Belt Valletta.

______________________________ ______________________________ *(1, 1)*

1.5 Sal-ġurnata tal-lum fil-Belt Valletta għadu jidher ħafna bini ta' żmien il-Kavalieri. Semmi **tnejn** minnhom.

______________________________ ______________________________ *(1, 1)*

1.6 Sa l-ewwel snin tas-seklu XVII il-Belt Valletta kellha problema kbira ta' nuqqas ta' ilma. X'miżura ttieħdet biex tittaffa din il-problema?

____ *(1)*

2. Ħares sewwa lejn din l-istampa u wara wieġeb il-mistoqsijiet kollha. (8 marki)

2.1.1 Din l-istampa qiegħda turi parti minn knisja partikulari fil-Belt Valletta.

2.1.2 Lil min hija ddedikata?

____________________________________ *(1)*

2.1.3 Fi żmien il-Kavalieri din il-knisja kienet isservi bħala (katidral / knisja konventwali / bażilika / knisja parrokkjali). *(1)*

2.1.4 Illum din il-knisja hija magħrufa bħala

____________________________________ *(1)*

2.2 Din il-knisja hija mimlija opri ta' l-arti. Semmi **tnejn** minnhom.

________________________________ ________________________________ *(1, 1)*

2.3 Agħti l-ismijiet ta' **żewġ** pitturi kbar Taljani li għandhom xogħol tagħhom f'din il-knisja?

________________________________ ________________________________ *(1, 1)*

2.4 Illum din il-knisja, minbarra li sservi biex fiha jsiru l-funzjonijiet, qed isservi wkoll bħala attrazzjoni. Għal min?

____ *(1)*

3. Ħares sewwa lejn din l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet kollha. (10 marki)

3.1.1 F'din l-istampa qed tara ġifen. Għid ta' min kien.

____ *(1)*

3.1.2 Minn xiex qed tagħrfu?

____ *(1)*

3.1.3 B'liema mezzi kien jimxi?

____ *(1)*

3.1.4 X'tip ta' armamenti kien ikollu fuqu?

____ *(1)*

3.2 Dawn l-iġfna kienu mezz t'għajxien għal diversi Maltin. Semmi **tliet** xogħlijiet li seta' jkollhom il-Maltin fuqhom.

_____________________ _____________________ _____________________ *(1, 1, 1)*

3.3 X'għanijiet kellhom dawn l-iġfna?

______________________________ ______________________________ *(1, 1)*

3.4 Dawn l-iġfna ġew oħrajn bħalhom. Ġieli ħadu sehem f'battalji kbar. Semmi **waħda** minnhom.

______________________________ *(1)*

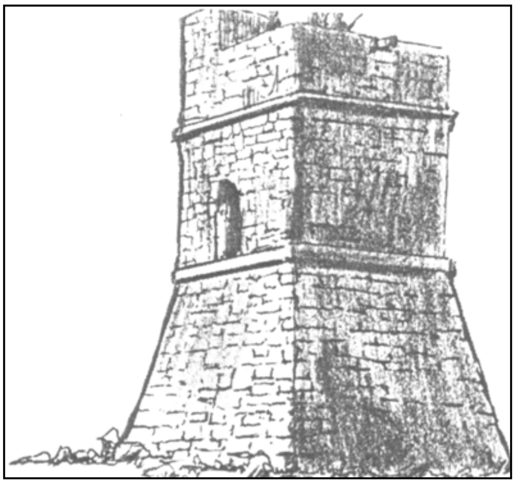

4.1 X'jissejjaħ il-bini li qed tara f'din l-istampa?

___________________________________ *(1)*

4.2 X'kienet il-funzjoni tiegħu?

____

___________________________________ *(2)*

4.3.1 Liema Gran Mastru bena tlettax minnhom?

___________________________________ *(1)*

4.3.2 Semmi **tnejn** minn dawn it-torrijiet.

____

___________________________________ *(1, 1)*

4.4 Għala l-Maltin gawdew bil-bini ta' dawn it-torrijiet?

____ *(2)*

4.5 Liema **tnejn** minn dawn ir-raġunijiet jgħidulna għaliex ma kienx hemm torrijiet ta' l-għassa bejn Wied iż-Żurrieq u l-Ġnejna?

a. Ma kienx hemm daħliet tajbin fejn l-għadu seta' jidħol.
b. Il-blat tafli ma tistax tibni fuqu.
ċ. M'hemmx irħula fil-qrib.
d. Il-kosta kollha tidher sewwa minn Wied iż-Żurrieq sal-Ġnejna.
e. Dawn il-postijiet kienu 'l bogħod miċ-ċentru. *(2)*

(10 marki)

5. Ħares lejn din l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet kollha. (8 marki)

5.1 Liema belt qed tidher f'din l-istampa?

____________________ *(1)*

5.2.1 Għaliex il-Kavalieri ma marrux joqogħdu fiha?

____________________ *(1)*

5.2.2 Semmi **żewġ** raġunijiet għaliex din il-belt inbniet hemmhekk fi żminijiet bikrija.

____________________ *(1)*

____________________ *(1)*

5.3 Fl-1693 din il-belt sofriet danni kbar minn diżastru naturali.

5.3.1 X'ġara eżatt?

____________________ *(1)*

5.3.2 X'kienu l-effetti tiegħu?

____________________ *(1)*

5.4.1 Liema Gran Mastru, fis-seklu XVIII, wera interess partikulari f'din il-belt?

____________________ *(1)*

5.4.2 Min kien il-perit li wettaq ħafna tibdil f'din il-belt fis-seklu XVIII?

____________________ *(1)*

6.1 Kif kienet il-qagħda tal-Maltin fi żmien il-Gran Mastru Ximenes?

____

____________________ *(2)*

6.2.1 X'tissejjaħ ir-rewwixta li seħħet fi żmien Ximenes?

____________________ *(1)*

6.2.2 Min mexxa din ir-rewwixta?

____________________ *(1)*

6.3.1 Għaliex twaqqfet l-Inkwiżizzjoni?

____

____________________ *(2)*

6.3.2 X'kien ix-xogħol ta' l-Inkwiżitur?

____

____ *(2)*

6.3.3 X'tip ta' pieni kienu jingħataw mill-Inkwiżitur?

____

____ *(2)*

(10 marki)

7. Ħares lejn din l-istampa u wieġeb id-domandi kollha. **(12-il marka)**

7.1 Min kien qed jaħkem fuq il-Gżejjer Maltin fil-bidu ta' Settembru 1798?

_______________________________ *(1)*

7.2 Fl-istampa qed tara avveniment importanti fl-istorja ta' Malta li seħħ fit-2 ta' Settembru 1798. Spjega fil-qasir x'ġara dakinhar.

____

____

_______________________________ *(3)*

7.3 Semmi **żewġ** raġunijiet li wasslu għall-avveniment li qed jidher fl-istampa.

____

_______________________________ *(2)*

7.4 Għid għaliex il-Maltin kienu kuraġġużi ħafna meta wettqu dak li qegħdin naraw fl-istampa.

____

____ *(2)*

7.5.1 Kif huwa magħruf il-perjodu ta' bejn Settembru 1798 u Settembru 1800 fl-istorja ta' Malta?

____ *(1)*

7.5.2 Semmi **żewġ** qawwiet barranin li għenu lill-Maltin matul dak iż-żmien.

____ *(2)*

7.6 Minn beda jmexxi l-Gżejjer Maltin fil-bidu tas-seklu dsatax?

_______________________________ *(1)*

8. Ħares lejn l-stampi kollha li hawn f'dan l-eżerċizzju u wara wieġeb id-domandi kollha. (12-il marka)

Marie Antoinette

Ir-Re Lwiġi XVI

8.1 Ta' liema pajjiż kienu mexxejja ż-żewġ persunaġġi li qegħdin jidhru hawn fuq?

__________________________________ *(1)*

8.2.1 X'forma ta' gvern kellu pajjiżhom f'dak iż-żmien?

__________________________________ *(1)*

8.2.2 Min kien qed iġorr il-piż tal-parti l-kbira tat-taxxi f'dak iż-żmien?

__________________________________ *(1)*

8.3.1 Għid jekk il-qagħda finanzjarja tal-pajjiż kinitx tajba jew ħażina fl-1789.

__________________________________ *(1)*

8.3.2 Agħti raġuni waħda għala kienet hekk.

__________________________________ *(1)*

8.4 Din l-istampa qed turi avveniment importanti fil-pajjiż imsemmi minnek f'mistoqsija 8.1. Iddeskrivi x'qed jiġri f'din l-istampa.

____

__________________________________ (2)

8.5 X'sinjifikat kellu dan l-avveniment fl-istorja ta' l-istess pajjiż u ta' l-Ewropa?

____

__________________________________ (1)

8.6 L-avveniment, li beda fl-14 ta' Lulju 1789, kellu diversi effetti fuq il-pajjiż imsemmi minnek f'mistoqsija 8.1. Semmi **tnejn** minnhom.

__________________________________ *(2)*

__________________________________ *(2)*

9. Ikteb fit-tul dwar WAĦDA minn dawn li ġejjin. (20 marka)

9.1 Il-Kavalieri riedu jibnu belt mill-aqwa u mil-isbaħ. Irnexxielhom?
9.2 X'miżuri ħadu l-Kavalieri fis-seklu XVII biex isaħħu d-difiża madwar il-kosta?
9.3 Uħud mir-riformi li wettaq Napuljun kienu tajbin, waqt li oħrajn kienu ħżiena. Iddiskuti.
9.4 Kienu diversi r-raġunijiet li wasslu lill-Maltin biex jirvellaw kontra l-Franċiżi. Iddiskuti.